



WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 23 lutego 2024 r.

ZP-NKWR.431.2.2.2024.GK

Pani

**Małgorzata Wałowska**

Dyrektor

Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej

typu rodzinnego Nr 21

we Wrocławiu

## WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 25 - 26 stycznia 2024 r. na podstawie art. 122 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) dalej zwanej „ustawą”, w związku z art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy, kontrolerzy z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu Grzegorz Kownacki - starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu kontrolerów, Emilia Molska - Kaźmierczak - starszy inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę kompleksową w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu rodzinnego Nr 21 we Wrocławiu z siedzibą przy ul. Włociańskiej 38 B, zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „Placówką” lub „POW”.

Przedmiotem kontroli była ocena działalności jednostki w zakresie dokumentowania pracy opiekuńczo – wychowawczej, przestrzegania praw dziecka oraz zgodności zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi, w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 25 stycznia 2024 r. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2024 r.

W okresie objętym kontrolą, funkcję dyrektora POW pełniła Pani Małgorzata Wałowska, odpowiedzialna za realizację zadań w ocenianych obszarach.

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną. Uzasadnieniem oceny jest ustalony stan faktyczny i prawny.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli zgodnie z chronologią wpisów dat. Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń złożonych przez Panią Małgorzatą Wałowską, oględzin obiektu, składników majątku kontrolowanej jednostki, obserwacji dzieci umieszczonych w Placówce oraz rozmów z nimi.

Ileokroć w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o „rozporządzeniu” należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. 292, poz. 1720 z późn zm.).

### **W toku przeprowadzonych czynności ustalono:**

Zgodnie z decyzją Wojewody Dolnośląskiego Nr PS.I.A 9013/67/08 z dnia 3 marca 2008 r. ( z późn. zm.), kontrolowana jednostka jest placówką opiekuńczo – wychowawczą typu rodzinnego z regulaminową liczbą 6 miejsc. W dniu kontroli w Placówce umieszczonych było 6. dzieci. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiła sytuacja uzasadniająca w świetle art. 95 ust. 4a ustawy konieczność ubiegania się o zezwolenie wojewody, celem umieszczenia w tym samym czasie większej liczby dzieci.

Postępowanie kontrolne wykazało, iż zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu, w tym w 1. przypadku w orzeczeniu sąd jednoznacznie wskazał ww. Placówkę. Wiek dzieci przebywających w POW mieścił się w przedziale 2 – 6 lat.

*(dowód: akta kontroli str. 20 - 31)*

Spełniając wymóg wynikający z § 17 ust. 5 rozporządzenia w Placówce prowadzono ewidencję dzieci, która zawierała następujące informacje: imię i nazwisko dziecka, datę i miejsce urodzenia dziecka, adres ostatniego miejsca zamieszkania dziecka, a także aktualny adres zamieszkania rodziców dziecka lub jego opiekunów prawnych.

Zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 3 oraz art. 100 ust. 3 ustawy Placówka podejmowała działania w celu powrotu dziecka do rodziny. Ponadto dyrektor POW pełniący jednocześnie funkcję wychowawcy realizował zadania wynikające z planu pomocy dziecku oraz pozostawał w kontakcie z rodziną dziecka (dot. przypadków to umożliwiających). W 3. przypadkach sąd właściwy w sprawie kierując się dobrem dzieci nie wyraził zgody na kontakty rodziców z nimi. Z 1. wychowankiem matka nieregularnie utrzymywała kontakty (osobiste, uczestnictwo w spacerach, telefoniczne). Rodzice pozostałej 2. małoletnich nie wykazywali woli aktywnego współdziałania z Placówką w przedmiotowym zakresie i pracy zmierzającej do reintegracji

rodziny. Przyczyną tego faktu był ich migrujący charakter funkcjonowania, w tym pobyty w zakładzie karnym. Wszyscy rodzice zostali pozbawieni przez sąd władzy rodzicielskiej.

Zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej albo do regionalnej placówki opiekuńczo – terapeutycznej sporządza się diagnozę psychofizyczną dziecka. Postępowanie kontrolne ujawniło, iż dla każdego dziecka sporządzono przedmiotowy dokument. Merytoryczna ocena przedłożonych diagnoz wykazała, że zawierały one informacje na temat: mocnych stron dziecka, przyczyn kryzysu w rodzinie, relacji dziecka z otoczeniem, rozwoju dziecka. Ponadto stwierdzono, iż dodatkowo zawarto w niej wskazania do pracy pedagogicznej, a w odniesieniu do 4. wychowanków wskazania dotyczące programu terapeutycznego. Diagnozy sporządzane były przez psychologa.

Przestrzegając § 17 ust. 2 rozporządzenia dla dzieci opracowano plany pomocy, które zawierały wymagane rozporządzeniem elementy. Plan pomocy dziecku określał cele oraz działania krótkoterminowe i długoterminowe (uwzględniając wiek dziecka, jego możliwości psychofizyczne, sytuację rodzinną i przebieg procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia) oraz zawierał cel pracy z dzieckiem. Plany pomocy były modyfikowane nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Przedmiotowe dokumenty były sporządzone przez dyrektora Placówki, przy wsparciu organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Opracowując rzeczony dokument, stosownie do okoliczności, rozwoju psychicznego i fizycznego, stanu zdrowia i stopnia dojrzałości dziecka, uwzględniano jego zdanie.

Dla wychowanków prowadzone były karty pobytu, w których ujmowano informacje ich dotyczące, w tym te, o których mowa w § 17 ust. 2 rozporządzenia. Z uwagi na fakt, iż karty pobytu dziecka prowadzone były w Placówce z wykorzystaniem formularza, który zawierał obszary niewskazane w rozporządzeniu, wskazane jest w celu zachowania przejrzystości informacyjnej, ograniczyć je do obszarów wynikających wprost z rzeczzonego aktu wykonawczego do ustawy. Karty pobytu uzupełniane były nie rzadziej niż co miesiąc.

*(dowód: akta kontroli str. 32 - 39)*

Analizując przestrzeganie przez kontrolowaną jednostkę przepisów art. 136, art. 138 i art. 139 ustawy dotyczących organizacji i dokonywania okresowej oceny sytuacji dziecka w POW stwierdzono, że w objętym kontrolą czasie zorganizowano 8 okresowych ocen sytuacji dziecka. Poddana ocenie działalność dotyczyła posiedzeń, które odbyły się w dniach 17 lutego 2023 r., 1 marca 2023 r., 17 maja 2023 r., 1 czerwca 2023 r., 17 sierpnia 2023 r., 1 września 2023 r., 17 listopada 2023 r. oraz 1 grudnia 2023 r.

O terminie okresowej oceny sytuacji dziecka Placówka powiadomiła organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Dyrektor POW dokonał analizy sytuacji każdego wychowanka w porozumieniu z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej właściwym ze względu na położenie Placówki, w obszarach umożliwiających: ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizę stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowanie planu pomocy dziecku, monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, ocenę stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, ocenę możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej oraz ewentualnej konieczności informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w innej placówce niebędącej podmiotem pieczy zastępczej, o czy mowa w art. 136 pkt 7 ustawy. We wszystkich przypadkach sporządzono wnioski o zasadności dalszego pobytu dziecka w POW i przekazano je skutecznie do właściwego sądu. Ponadto za wyjątkiem 1. sytuacji przedmiotowe wnioski zostały przesłane do ośrodka adopcyjnego odpowiedzialnego za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego. Stwierdzona jedna sytuacja nie spowodowała następstw w kontrolowanym zakresie. Z uwagi na incydentalny charakter zdarzenia i podjęte działania naprawcze przez Placówkę oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej skutkujące w późniejszym czasie każdorazowym spełnieniem rzonego obowiązku, nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

*(dowód: akta kontroli str. 40)*

W okresie objętym kontrolą, w stosunku do 3. małoletnich wystąpiła sytuacja uzasadniająca konieczność realizowania przez dyrektora POW wymogu określonego w art. 100 ust. 4 ustawy poprzez bieżące zgłaszanie do ośrodka adopcyjnego informacji o dzieciach przebywających w Placówce z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą adopcję. Dyrektor kontrolowanej jednostki spełnił powyższy wymóg. Podkreślenia wymaga, iż w okresie poprzedzającym okres kontroli do ośrodka adopcyjnego zgłoszonych zostało przez dyrektora także 3. wychowanków przebywających w Placówce na dzień kontroli, których sytuacja prawna spełniała ustawowy wymóg.

Postępowanie kontrolne wykazało, iż w analizowanym okresie nie wystąpiła przesłanka uzasadniająca podjęcie działań dotyczących przygotowywania wychowanka do usamodzielnienia w związku z art. 140 i 145 ustawy. Ponadto stwierdzono brak zdarzenia w postaci nieusprawiedliwionej nieobecności dziecka w Placówce (dot. § 5 rozporządzenia).

W Placówce przestrzegany był przepis § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, nakazujący comiesięczne wypłacanie dziecku od 5. roku życia, kwoty pieniężnej do własnego dysponowania, której wysokość nie była niższa niż 1 % i nie wyższa niż 8 % kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy, a fakt ten był dokumentowany.

W toku kontroli stwierdzono, iż w świetle art. 97 ust. 1 ustawy Pani Małgorzata Wałowska kierowała Placówką pełniąc funkcję dyrektora oraz wychowawcy, co znajduje uzasadnienie w myśl art. 99. ust. 1 ustawy. Kwalifikacje dyrektora Placówki, o których mowa w art. 97 ust. 4 ustawy były zgodne z obowiązującym wymogiem, a fakt ten został potwierdzony także na etapie wcześniejszych kontroli Placówki. Ponadto w POW zatrudniano w kontrolowanym okresie osobę wskazaną przez dyrektora, co stanowiło zgodność w związku z art. 99 ust. 3 ustawy. Zatrudnienie dotyczyło 1. osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Wskazany pracownik spełnił wymóg w świetle art. 98 ust. 3 ustawy dotyczący władzy rodzicielskiej, wypełniania obowiązku alimentacyjnego, braku skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, niefigurowania w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym oraz zdolności do pracy w placówce opiekuńczo - wychowawczej, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do tej pracy. W Placówce nie zatrudniano osób do obsługi i administracji, o których mowa w art. 99 ust. 5 ustawy.

Przestrzeganie przez Placówkę przepisu art. 4 pkt 1 – 11 ustawy zostało zweryfikowane w trakcie obserwacji 6. wychowanków oraz przeprowadzonych z nimi w trakcie ich aktywności (zabawa, nauka) rozmów z uwzględnieniem wieku dzieci, ich możliwości intelektualnych oraz stopnia dojrzałości poznawczej. Wychowankowie wykazywali wolę komunikowania się z osobami kontrolującymi Placówkę. Dyrektor kontrolowanej jednostki umożliwiał dzieciom osobiste kontakty z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich styczności. Dzieciom zapewniono stabilne środowisko wychowawcze. Zaznajomiono ich z miejscem zamieszkania, opiekunami i schematem dnia. Ponadto dzieci posiadały swoje pokoje oraz rzeczy osobiste. Poprzez uczestnictwo w zajęciach o charakterze opiekuńczo - wychowawczym, wychowankowie rozwijali uzdolnienia, zainteresowania, bawiąc się i wypoczywając. W Placówce wywieszane były informacje pisemne i obrazkowe dotyczące praw dziecka. U dzieci rozwijano umiejętności samoobsługowe w zakresie higieny osobistej, przestrzegania zasad bezpieczeństwa w życiu codziennym. Uwzględniając wiek dzieci, ich rozwój i możliwości indywidualne, aktywizowano je, uczono kultury spożywania posiłków oraz zasad zdrowego żywienia. Wychowankowie zgłaszali i wykazywali poczucie bezpieczeństwa. Swobodnie nawiązywali dialog z osobami zatrudnionymi w POW, wykazując bliskość i rozwinięte poczucie więzi. We wszystkich przypadkach pobyt dzieci w pieczy zastępczej zaistniał pierwszy raz. Dzieci nie zgłaszały zastrzeżeń dotyczących respektowania ich praw w Placówce.

*(dowód: akta kontroli str. 41 - 45)*

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu rodzinnego Nr 21 we Wrocławiu nie stwierdzono nieprawidłowości wymagających wydania zaleceń pokontrolnych.

Pouczenie:

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.).

Proszę w terminie do dnia **15 marca 2024 r.** o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji uwag/wniosek przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

*Iwona Drelichowska-Stopa*  
.....  
(kierownik komórki do spraw kontroli)  
Zdrowia i Polityki Społecznej

*Grzegorz Kunał*  
.....  
(przewodniczący zespołu inspektorów)

*E. Nowak*  
.....  
(członek zespołu inspektorów)